

powiaty: tucholski, świecki, grudziądzki, chełmiński, brodnicki, wąbrzeski, golubsko-dobrzyński,
toruński (bez miasta Torunia)

23.04.2009 r. — część pisemna

1. Zaznacz rok założenia Związku Pruskiego – antykrzyżackiej organizacji miast i rycerstwa w Państwie Zakonnym
 - a. 1409 r.,
 - b. 1394 r.,
 - c. 1440 r.,
 - d. 1453 r.

2. Zaznacz rok założenia Towarzystwa Jaszczurczego, którego współzałożycielem był Mikołaj z Ryńska – chorąży chełmiński.
 - a. 1357 r.,
 - b. 1394 r.,
 - c. 1397 r.,
 - d. 1409 r.

3. Wojna trzynastoletnia prowadzona pomiędzy Kazimierzem Jagiellończykiem a Zakonem Krzyżackim przebiegała w latach:
 - a. 1409 – 1421,
 - b. 1414 – 1426,
 - c. 1454 – 1466,
 - d. 1457 – 1469.

4. Historyczna ziemia chełmińska położona jest pomiędzy rzekami:
 - a. Osą, Rypienicą i Wisłą,
 - b. Osą, Pisą i Wisłą,
 - c. Drwęcą, Osą i Wisłą,
 - d. Drwęcą, Lutryną i Wisłą.

5. W jakiej z wymienionych miejscowości regionu znajduje się największa ilość sakralnych obiektów architektury gotyckiej?
 - a. w Golubiu-Dobrzyniu,
 - b. w Brodnicy,
 - c. w Grudziądzu,
 - d. w Chełmnie.

6. Które z wymienionych sklepień nie występowało w stylu gotyckim?

- a. krzyżowo-żebrowe,
- b. sieciowe,
- c. kolebkowe z lunetami,
- d. gwiaździste.

7. W Grudziądzu znajduje się cenny zespół 26 spichlerzy nadwiślańskich. Pochodzi on z okresu:

- a. XII w. – XV w.,
- b. XIV w. – XVIII w.,
- c. XVIII w. – XIX w.,
- d. XIX w. – pocz. XX w.

8. Przywilej Chełmiński został nadany przez Zakon Krzyżacki we wspólnym dokumencie lokacyjnym miastu Chełmnu i Toruniowi w roku:

- a. 1226,
- b. 1229,
- c. 1233,
- d. 1235.

9. Zamek w Brodnicy przebudowany przez Annę Wazównę znany jest głównie:

- a. z reprezentacyjnych sal,
- b. bogatych attyk,
- c. licznych polichromii,
- d. zachowanej wysokiej wieży ostatniej obrony – donżonu (stołpu).

10. Filary kościoła farnego p.w. NMP w Chełmnie dekorują:

- a. personifikacje cnót i występów,
- b. sceny z Sądu Ostatecznego,
- c. postacie Ewangelistów i proroków,
- d. figury apostołów.

11. Konkatedra p.w. Świętej Trójcy w Chełmży to budowla:

- a. gotycka z elementami barokowymi,
- b. renesansowa,
- c. barokowa z elementami klasycystycznymi,
- d. późnoromańska.

12. Nagrobek siostry króla Zygmunta III Wazy – królowy szwedzkiej Anny Wazówny starościny brodnickiej i golubskiej znajduje się w jednym z gotyckich kościołów:
- Brodnicy,
 - Torunia,
 - Golubia-Dobrzynia,
 - Krakowa (na Wawelu).
13. Portal zamku w Zamku Bierzgłowskim zdobi gotycka ceramiczna rzeźba:
- Patronkę Zakonu Krzyżackiego – Najświętszą Marię Pannę,
 - krzyżackiego fundatora klęczącego przed NMP,
 - postać na koniu, prawdopodobnie Krzyżaka i dwóch pieszych zbrojnych,
 - biskupa pruskiego Chrystiana w stroju pontyfikalnym.
14. Chrzcielnica przy łuku tęczowym kościoła farnego p.w. św. Mikołaja w Grudziądzu (kolegiaty) pochodzi z okresu:
- XIII – XIV w.,
 - XV w.,
 - XVI w.,
 - XVIII w.
15. Do jakiego z wymienionych zakonów należał barokowy kościół pw. Wniebowzięcia N.M.P. w Topólnie:
- Benedyktynów,
 - Paulinów,
 - Bonifratrów,
 - Jezuitów.
16. Zabytkowa Chałupa w Chrystkowie należała do:
- menonitów,
 - arian,
 - luteran,
 - anabaptystów.
17. Słoniczoło to:
- element przyłbicy zbroi rycerskiej występującej najczęściej w Polsce w XIV i XV w.,
 - dzieło fortyfikacji nowożytnej chroniące czoło bastionu podobnie jak reduta, zwykle zewnętrzny element rawelinu,
 - element kobiecego stroju ludowego noszony wraz z czepcem, głównie przez mężatki,
 - mały, doborowy i zwrotny oddział lekkiej jazdy polskiej w okresie XVI-XVII w. chroniący czoło większych oddziałów, głównie jazdy ciężkozbrojnych gł. husarii podczas długich przemarszów.

18. Dawna miara długości zachowana na murze ratusza w Chełmnie to tzw.:

- a. stopa chełmińska,
- b. pręt chełmiński,
- c. sążeń chełmiński,
- d. łokieć chełmiński.

19. Skansen przy Muzeum Etnograficznym w Toruniu gromadzi zabytki kultury ludowej z terenu:

- a. tylko Ziemi Chełmińskiej i Kujaw,
- b. tylko Kujaw i Krajny,
- c. tylko Ziemi Chełmińskiej i Krajny,
- d. Borów Tucholskich, Kaszub, Ziemi Chełmińskiej i Kujaw.

20. Przypora to:

- a. element górnej części spodni w stroju ludowym górali podhalańskich i beskidzkich,
- b. element fortyfikacji nowożytnej wchodzący w skład bastionu, rzadziej rawelinu,
- c. konstrukcyjny element architektoniczny podpierający mury budowli, występujący głównie w sztuce gotyckiej,
- d. mały, doborowy i zwrotny oddział lekkiej jazdy polskiej w okresie XVI-XVII w. chroniący podczas bitew skrzydło większych oddziałów.

21. Koźlak i paltrak to:

- a. potoczne nazwy młodego kozła sarny,
- b. rodzaje wiatraków drewnianych,
- c. zaczepy pni drzewnych w trakach czyli piłach tartacznych,
- d. żadne z wyżej wymienionych pojęć.

22. Sandry to utwory powstałe na skutek działalności:

- a. wód podziemnych,
- b. morza,
- c. wód fluwiogłacjalnych,
- d. wiatru.

23. Który z wymienionych rezerwatów przyrody na terenie województwa jest rezerwatem faunistycznym:

- a. Wronie,
- b. Rzeka Drwęca,
- c. Bachotek,
- d. Ostrów Panieński.

24. Który Park Krajobrazowy spośród wymienionych jest największy:
- Tucholski,
 - Brodnicki,
 - Wdecki,
 - Zespół Parków Chełmińskiego i Nadwiślańskiego.
25. Który z wymienionych rezerwatów przyrody na terenie północnej części województwa jest rezerwatem ścisłym:
- Góra Św. Wawrzyńca,
 - Zbocza Płutowskie,
 - Bagna nad rz. Stążką,
 - Bachotek.
26. Który z wymienionych rezerwatów przyrody na terenie północnej części województwa jest rezerwatem przyrody chroniącym cisy:
- Jamy,
 - Rogóżno-Zamek,
 - Wierzchlas,
 - Jar Brynicy.
27. W której z wymienionych miejscowości znajduje się siedziba Dyrekcji Zespołu Parków Krajobrazowych Nadwiślańskiego i Chełmińskiego:
- Świecie,
 - Chełmno,
 - Chrystkowo,
 - Gruczno.
28. Jaki akt prawny określa zasady uzyskiwania uprawnień przewodnika turystycznego i jego zadania?
- ustawa z dnia 27.08.1998 r. „O turystyce zorganizowanej”,
 - ustawa z dnia 29.08.1997 r. „O usługach turystycznych”,
 - ustawa z dnia 28.09.1999 r. „O turystyce i krajoznawstwie”,
 - ustawa z dnia 28.07.1996 r. „O uprawianiu turystyki i krajoznawstwa”.
29. Jakie dokumenty i oznaczenia upoważniają przewodnika do prowadzenia zorganizowanej wycieczki?
- wystarczy tylko identyfikator przewodnicki,
 - wystarczy tylko legitymacja przewodnicka,
 - konieczny jest identyfikator i odznaka („blacha”) przewodnicka,
 - łącznie identyfikator i legitymacja przewodnicka oraz wskazane jest zlecenie.

30. Będąc z wycieczką w terenie, w oddaleniu od osad ludzkich w obliczu zbliżającej się burzy należy:

- a. wyjść na otwarty teren, by móc ustalić możliwe kierunki wyładowań atmosferycznych,
- b. schować się pod duże drzewo o możliwie gęstej, szerokiej koronie w celu uniknięcia przemoczenia,
- c. unikać eksponowanych miejsc, odłożyć telefon, metalowe przedmioty, usiąść lub kucnąć, izolując się od podłoża,
- d. kontynuować wędrówkę, wyłączając jedynie telefony komórkowe.